

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 15706/2023
11.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је пуномоћник Бојан Чедић, адвокат из ..., против тужене Градска Општина Вождовац, коју заступа Градско правобранилаштво Града Београд, Одељење ГП за ГО Вождовац, Раковица и Чукарица, са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца АА изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6894/20 од 15.04.2022. године, у седници већа одржаној дана 11.12.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца АА изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6894/20 од 15.04.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 6931/19 од 08.09.2020. године одбијен је тужбени захтев тужилаца АА и ББ из ... којим су тражили да се обавезе тужена Градска Општина Вождовац да на име штете због измакле добити настале рушењем ауто сервиса у улици ..., исплати тужиоцима износ од 445.218,36 евра у динарској противвредности са законском затезном каматом почев од 08.08.2019. године до исплате (став први изреке). Обавезани су тужиоци да туженој солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 156.750,00 динара (став други изреке). Тужба у делу који се односи на накнаду штете за срушени објекат је повучена (став трећи изреке). Ослобођени су тужици плаћања судских такси (став четврти изреке).

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 6894/20 од 15.04.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужилаца и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 6931/19 од 08.09.2020. године, у ставу првом и другом изреке (став први изреке). Одбијен је захтев тужилаца за накнаду трошкова другостепеног поступка (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац АА је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је одговорио на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 399. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 125/04... 111/09) и утврдио да ревизија тужилаца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Ревидент указује на битне повреде одредаба парничног поступка учињене пред првостепеним судом, које не могу бити ревизијски разлог

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу АА је решењем Одељења за комунално-грађевинске и стамбене послове Општине Вождовац од 26.03.1998. године одобрено привремено заузеће јавне површине на локацији дуж ... испод ..., ради постављања киоска и да се привремени објекти киосци на локацији постављају са важношћу до привођења земљишта намени према ДУП-у. Решењем истог органа од 28.08.1998. године тужили ББ1, сада ББ, одобрено је привремено заузеће јавне површине на локацији 2, улица ..., ради постављања киоска типа „Дурисол“ површине 30 м2, са важношћу до привођења намени према ДУП-у. Решењем Општинског органа Управе Општине Вождовац, Одељење за финансије и привреду друштвене делатности од 26.02.1999. године извршен је упис самосталне занатске аутомеханичарске радње аутосервис „Френки плус“ АА са почетом рада од 01.03.1999. године са пословним седиштем и пословним просторијама радње у улици ... број .. у Београду. Наведна радња брисана је из регистра 01.10.2003. године са даном 22.08.2003. године по захтеву АА. Решењем одељења за инспекцијске послове Општинске управе Вождовац у Београду од 07.05.2003. године наложено је тужиоцу АА да у року од 3 дана од пријема овог решења поруши објекат од чврстог грађевинског материјала димензија 11,50 x 10,10 метара, спратности Пр+1 који је изграђен без грађевинске дозволе у улици ... број .. у Београду и да уколико инвеститор не изврши своју обавезу у остављеном року, да ће решење извршити принудним путем преко другог лица о трошковима инвеститора, а да жалба изјављена на ово решење не одлаже његово извршење. Закључком о дозволи извршења Одељења за инспекцијске послове Општинске управе Вождовац од 03.06.2003. године констатовано је да је решење Одељења за инспекцијске послове Општине Вождовац у Београду од 07.05.2003. године постало извршно и дозвољено је његово извршење. Извршење наведеног решења је спровело Одељење за инспекцијске послове – Одсек за спровођење извршења Општинске управе Вождовац принудним путем преко Предузећа „Авангард“ и објекат је порушен 11.06.2003. године. Решењем Секретаријата за имовинско-правне послове и грађевинску инспекцију Града Београда – Сектор за управно-правне послове – Одељење за управно-правне послове од 10.11.2003. године поништено је решење грађевинског инспектора Одељења за инспекцијске послове Општине Вождовац од 07.05.2003. године и предмет је враћен на поновни поступак да би се отклонили недостаци који се односе на тачну локацију предметног објекта и идентитет инвеститора с обзиром да је у побијаном решењу

наведено да се ради о АА1, а не АА и да би се утврдило да ли је као инвеститора требало означити и ББ1, сада ББ. У поновном поступку након што је поништено више решења којима се тужиоцима налаже рушење, донето је коначно решење грађевинског инспектора Одељења за инспекцијске послове Управе Градске Општине Вождовац од 03.04.2013. године којим се наређује тужиоцима АА и ББ да у року од 3 дана уклоне објект без грађевинске дозволе у улици ... број .. у Београду на катастарској парцели број .. и .. КО Вождовац, те да се решење о уклањању објекта односи и на делове објекта који нису описани у решењу, а настали су након састава забележбе и чине једну грађевинску целину, а да жалба изјављена на ово решење не одлаже његово извршење. Решењем Секретаријата за имовинскоправне послове, грађевинско урбанистичку инспекцију Града Београда, Сектора за другостепени управни поступак од 12.06.2013. године одбијена је жалба тужилаца изјављена на решење од 03.04.2013. године. Пресудом Управног суда У 13696/13 од 02.11.2015. године управном спору одбијена је тужба тужилаца АА и ББ од 12.06.2013. године којим је одбијена жалба тужилаца против решења грађевинског инспектора Одељења за инспекцијске послове Управе Градске Општине Вождовац у Београду од 03.04.2013. године. Из образложења произлази да су тужиоци извели радове ближе наведене у диспозитиву ожалбеног решења без одобрења надлежног органа, које је било неопходно прибавити пре отпочињања предметних радова сходно члану 145. Закона о планирању и изградњи и члану 176. став 1. тачка 1. Закона о планирању и изградњи, те да решење Одељења за комунално-грађевинско стамбене послове Општине Вождовац од 26.03.1998. године које се односи на АА од 28.08.1998. године и које се односи на ББ немају карактер грађевинске дозволе, већ одобрење за заузеће јавне површине и постављање киоска типа „Дурисол“, а у конкретном случају радило се о зиданом објекту величине 11,50 x 10 метара спратности Пр+1.

Код овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су одбили тужбени захтев тужилаца за накнаду штете због незаконитог и неправилног рада органа, јер су сматрали да у поступању органа тужене нема незаконитог и неправилног рада који би био адекватан узрок штете тужилаца.

По оцени Врховног суда ревизија тужиоца није основана.

Закон о облигационим односима у члану 172. став 1. прописује да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција. Да би дошло до заснивања одговорности за штету није довољно само постојање штете, већ да се кумулативно остваре и друге претпоставке и то: противправност штетне радње и узрочна веза између оваквог понашања и штете која се јавља као последица штетне радње, односно узрока који је адекватан насталој штети.

Насупрот наводима ревизије правилан је закључак нижестепених судова да у конкретном случају није било незаконитог односно неправилног рада органа у смислу члана 172. став 1. Закона о облигационим односима, по ком основу би тужиоци имали право на накнаду материјалне штете.

Наиме, решењем тужене од 26.03.1998. године и 28.08.1998. године којим је тужиоцима одобрено привремено заузеће јавне површине и постављање киоска типа

„Дурисол“ немају карактер грађевинске дозволе. Тужиоци су били упознати са одлукама органа тужене да су добили дозволу само за заузеће јавне површине ради постављања киоска и обавештени су да објекат може бити порушен у случају привођења земљишта јавној намени. Иако су тужиоци имали то сазнање изградили су зидани објекат димензија 11,50x10,10 метара спратности ПР+1.

Неосновано се ревидент позива да је постојао незаконит или неправилан рад органа тужене, услед чега је настала штета у виду изгубљене зараде у периоду од рушења објекта до доношења Решења Одељења за инспекцијске послове Управе градске Општине Вождовац број 354-105/2012 од 03.04.2013. године које је остало на правној снази. Тужиоци су знали да изводе грађевинске радове бесправно, без решења о грађевинској дозволи из члана 24. Закона о изградњи објеката („Службени гласник РС“ 44/95...46/98), па су таквим својим противправним поступањем узроковали насталу штету. Стога се неосновано у ревизији тужиоца истиче да је штета последица протвправне радње тужене, односно незаконитог рада органа тужене у време кад је извршено рушење. Зато по становишту овог суда у конкретном случају нису испуњени услови за заснивање одговорности тужене за насталу штету рушењем у поступку административног извршења у смислу члана 172. став 1. ЗОО.

Тужиоци су бесправно изградили објекат, који је у поступку административног извршења Решења одељења за инспекцијске послове Општинске управе Вождовац у Београду од 07.05.2003. године порушен. Грађевински инспектор је на основу одредбе члана 51. став 1. тачка 3. Закона о изградњи објеката у вршењу инспекцијског надзора био овлашћен да наложи рушење објекта, односно дела објекта у случају ако се објекат гради на парцели која је одговарајућим планом предвиђена за другу намену. Ставом другим истог члана Закона о изградњи објеката прописана је могућност спровођења решења и када је изјављена жалба, јер жалба не одлаже извршење решења.

Чињеница да је касније ово решење поништено и донето више поништених решења није од утицаја на одговорност туженог за накнаду штете, јер је у поновном поступку правноснажним решењем грађевинског инспектора, одељења за инспекцијске послове Управе градске општине Вождовац од 03.04.2013. године наређено тужиоцима да у року од 3 дана уклоне објекат од чврстог материјала величине 11,50 x 10,10 м спратности ПР+1, изгађен без грађевинске дозволе у ул. ... број .. у Београду на катастарским парцелама .. и .. КО Вождовац, а решење се односи и на делове објекта који нису описани и чине једну грађевинску целину.

Из наведених разлога, Врховни суд је одлучио као у изреци, на основу одредбе члана 405. став 1. ЗПП.

Применом одредбе члана 150. став 1. Закона о парничном поступку, у ставу другом, Врховни суд је одбио захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка јер трошкови настали у поступку поводом одговора на ревизију нису нужни ради одлучивања о ревизији.

Председник већа - судија

Мирјана Андријашевић, с.р.

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**